第十九課 過去分詞 (past participle)

19.1. 過去分詞 (pp.)

回目次

過去分詞 (pp.) 的形成 \rightarrow 動詞 $\sqrt{+}$ (-i-) + -ta

範例:

pr. 3, s.		+	(-i-)	+	ta	=	過去分詞	中譯
pacati	pac	+	i	+	ta	=	pacita	被煮
bhāsati	bhās	+	i	+	ta	=	bhāsita	被說
yācati	yāc	+	i	+	ta	=	yācita	被乞討、被乞求
deseti	dis'	+	i	+	ta	=	desita	被說示
pūjeti	pūj	+	i	+	ta	=	pūjita	被供養
gacchati	gam	+		+	ta	=	gata	已去、到達
hanati	han	+		+	ta	=	hata	被殺
nayati / net	i nī	+		+	ta	=	nīta	被带、完成、被確定

過去分詞(pp.)的形成 →動詞√+-na

範例:

pr.3,s.	V	+	na	=	過去分詞	中譯
chindati	chid	+	na	=	chinna	被砍、被割、被切
bhindati	bhid	+	na	=	bhinna	被打破、被破壞
nis ī dati	ni + sad	+	na	=	nisinna	已坐
tarati	tŗ	+	na	=	tiņņa	已渡、已渡脫

19.2. 過去分詞有【被動義】→當它們由【及物動詞】 而被形成時; 過去分詞有【主動義】→當它們由【不及物動詞】 而被形成時。 過去分詞的曲用有三性 — 男性和中性、結尾-a 女性、結尾-ā

Pacati, chindati, nimanteti 是及物動詞,因此: pacito odano = 被煮的飯(被動義) chinnam pannam =被割的葉子(被動義) nimantitā kaññā =被邀請的女孩(被動義)。

gacchati, patati, tiṭṭhati 是<mark>不及物動詞</mark>,因此: manusso gato (hoti) = 人已經走 (主動義); puppham patitam (hoti) = 花已經落下 (主動義); kaññā ţhitā (hoti) = 女孩已經站著 (主動義).

19.3 以下是一些過去分詞:

	pr.3,s.	過去分詞	中譯		pr.3,s.	過去分詞	中譯
1.	kasati	kasita, kaṭṭha	被耕作	19.	pivati	pīta	已喝、被喝
2.	pucchati	pucchita, puṭṭha	被問	20.	cavati	cuta	已離開、 已死
3.	pacati	pacita, pakka	被煮	21.	hanati	hata	被殺
4.	ḍasati	daṭṭha	被咬	22.	nikkhamati	nikkhanta	已離開
5.	phusati	phuṭṭha	被觸	23.	jānāti	ñāta	已知
6.	pavisati	paviṭtha	已進入	24.	suṇāti	suta	已聽、被聽
7.	āmasati	āmasita, āmaṭṭha	被摸	25.	mināti	mita	被衡量、 被計量
8.	labhati	laddha, labhita	已得到	26.	gaṇhāti	gahita	已拿、被拿
9.	ārabhati	āraddha	已開始	27.	kiņāti	kīta	Ca Ca
10.	bhavati	bhūta	已有、已是 、已存在	28.	pāpuṇāti	patta	已得、到達
11.	bhuñjati	bhuñjita, bhutta	已吃	29.	karoti	kata	已做、被做
12.	vapati	vutta	已播種	30.	tiṭṭhati	ṭhita	已站、停 住、生存
13.	vasati	vuttha	已住、 被住	31.	harati	haṭa	已带走、 被带走
14.	āsiñcati	āsitta	已灑	32.	kujjhati	kuddha	已生氣、發怒
15.	khipati	khitta	已	33.	dadāti	dinna	被給
16.	dhovati	dhovita, dhota	已跑	34.	pasīdati	pasanna	已歡喜
17.	pajahati	pahīna	已放棄	35.	passati	diṭṭha, (dū)	已看、被看
18.	vivarati	vivața	已打開、 被打開	36.	muñcati	mutta	已解脫

19.4. 在句子構造中的例子:

1.	Upāsakehi <u>vihāram pavittho Buddho</u> diṭṭho hoti.
	已經進入寺院的佛陀被優婆塞們看見。
2.	Te Buddhena desitam dhammam sunimsu.
	他們聽聞了被佛陀開示的法。
3.	Dārikāya āhaṭāni bhaṇḍāni ammā piṭakesu pakkhipi.
<i>J</i> .	媽媽放了被女孩帶來的很多東西在很多個籃子裡。
4.	Vāṇijo patitassa rukkhassa sākhāyo chindi.
	商人砍了已倒下樹的很多分枝。
5.	Mayam udakena āsittehi pupphehi Buddham pūjema.
٥.	我們以已用水灑的很多株花供養佛陀。
6.	Kassakena kasite khette sūkaro sayati.
J.	豬睡在已被農夫耕作的田裡。

- 1. Ammāya mañjūsāyam pakkhittam suvannam dārikā na ganhi.
 - → 女孩沒拿了被放在媽媽的盒子裡的黃金。(或女孩沒拿了被媽媽放在盒子裡的黃金。)
- 2. Dhotāni vatthāni gahetvā bhariyā udakamhā uttari.
 - → 拿被洗好的很多件衣服之後,太太從水出來了。
- 3. Kassakehi uyyāne ropitesu rukkhesu phalāni bhaviṃsu.
 - → 有了很多個水果在農夫們所種植在庭園裡的很多棵樹上。
- 4. Buddhā devehi ca narehi ca pūjitā honti.

- → 諸佛被諸天人和人們禮敬。
- 5. Udakena pūritam pattam gahetvā vanitā geham āgatā hoti.
 - → 拿了被用水填滿的缽之後,女人已回到家。
- 6. Adhammena (unrighteously) dīpam pālentena bhūpālena pīļitā manussā kuddhā honti.
 - → 被不正當地統治島的國王折磨的人們是發怒的。
- 7. Pakkam (ripe) phalam tundena gahetvā uddentam suvam aham apassim.
 - → 我看到了用嘴叼成熟水果之後而正在飛翔的鸚鵡。
- **8.** Udento suriyo brāhmaņena namassito hoti.
 - → 正升起的太陽被婆羅們禮拜。
- **9.** Ammāya jālitam dīpam ādaya putto vihāram pavittho hoti.
 - → 拿了被媽媽點燃的燈之後,兒子已進入寺院。
- **10.** Vanitāya dussena chādite āsane samaņo nisīditvā sannipatitāya parisāya dhammam desesi.
 - → 沙門坐在被女人用布舗蓋好的座位上之後,為已經集合的大眾開示了 佛法。
- 11. Kassakena khettam ānītā goņā tiņam khādantā āhindimsu.
 - → 被農夫帶到田而正吃著草的很多頭牛,漫步了。
- 12. Vāṇijā mañjūsāsu thapitāni dussāni na vikkiņimsu.
 - → 商人們沒賣了被保存在很多個盒子裡的很多塊布。
- 13. Sace tvam saccam jāneyyāsi mā puttam akkosa.
 - → 如果你知道真實的話,不要罵兒子。
- **14.** Nāvāya nikkhantā narā samuddam taritvā dīpam pāpunitvā bhariyāhi saddhim kathentā modanti.

- → 正搭船離開的男人們,渡了海、到達島之後,在跟太太們說話時喜悅。
- 15. Magge thite vāṇijassa sakaṭe ahaṃ kaññāya ānītāni bhaṇḍāni thapesiṃ.
 - → 在被停在路上的商人的牛車上。我放了被女孩帶來的很多東西。
- **16.** Dhammena laddhena dhanena putte posetvā jīvantā manussā devatāhi rakkhitā honti.
 - → 用正當地得到的財富養育兒子們之後而生活的人們,成為被諸天人保護者們。
- 17. Sāvakehi ca upāsakehi ca parivārito Buddho vihārassa chāyāya nisinno hoti.
 - → 被諸弟子和諸優婆塞圍繞的佛陀,已坐在寺院的蔭影處裡。
- **18.** Ammāya pāpehi nivāritā puttā sappurisā hutvā dhammam suņanti.
 - → 被媽媽遮止諸惡的兒子們,成為善人們之後而聽法。
- **19.** Kassake pīļentā corā paņditena anusāsitā sappurisā bhavitum vāyamantā upāsakehi saddhim uyyāne rukkhe ropenti.
 - → 折磨農夫們的小偷們,被智者勸告、正努力成為善人,與優婆塞們種 植很多棵樹在公園裡。
- **20.** Vanitā puttāya paṭiyāditamhā bhattamhā khudāya pīḷitassa yācakassa ṭhokaṃ (little) datvā pānīyaṃ ca dadi / adāsi.
 - → 給被飢餓壓迫的乞丐少許為兒子準備的飯之後,女人給了飲料。
- 21. Sabhāyam nisīditvā dārikāya gāyitam gītam sutvā kaññāyo modimsu.
 - → 坐在會堂、聽小孩所唱的歌之後,女孩們喜悅了。
- **22.** Amaccena nimantitā purisā sālāyam nisīditum asakkontā (unable) uyyāne sannipatimsu.
 - → 被大臣邀請的人們,不能坐在會堂而在公園裡集合了。

- 23. Kassakehi khettesu vuttehi bījehi thokam (little) sakunā khādimsu.
 - → 很多隻鳥從農夫們所播種在很多塊田裡的很多種子吃了少許。
- **24.** Kumārehi rukkhamūle nilīyitvā sayanto sappo dittho hoti.
 - → 蛇被男孩們看到在樹腳下潛藏之後而正在睡。
- 25. Vāṇijena dīpamhā āhatāni vatthāni kinitum vanitāyo icchanti.
 - → 很多個女人想要買被商人從島帶來的很多件衣服。
- **26.** Sace bhūpālo dhammena manusse rakkheyya te kammāni katvā dārake posentā sukham vindeyyum.
 - → 如果國王正當地保護人們的話,他們做很多事之後,養育著很多小孩 而會

經驗樂。

- 27. Puttena yācitā ammā mittānam odanam paṭiyādesi.
 - → 被兒子請求的媽媽,為朋友們準備了飯。
- **28.** Amaccena puṭṭhaṃ pañhaṃ adhigantuṃ asakkonto corānaṃ dūto cintetuṃ ārabhi.
 - → 不能了解被大臣問的問題,小偷們的使者開始了思考。
- **29.** Corehi guhāyam nilīyitāni bhandāni passitvā vānarā tāni (them) ādāya rukkhe āruhimsu.
 - → 看到被小偷們藏在洞穴裡的很多東西之後,很多隻猴子拿了那些之後 而爬上了很多棵樹。
- **30.** Aham pariyesitam dhammam adhigantvā modāmi.
 - → 我了解已尋求到的法之後而喜悅。

19.6. 翻譯成巴利文

- 1. 已來到會堂的人不能跟大臣們說話了。
 - → Sabham āgato puriso amaccehi saddhim/ saha kathetum na sakkosi.
- 2. 拿媽媽所給的錢之後,小孩跑到了商店。
 - → Ammāya dinnam mūlam ādāya dārako āpaṇam dhāvi.
- 3. 國王已坐在很多匹馬拉的車子裡。
 - → Bhūpālo assehi ākaḍḍhite/ ākaḍḍhitasmiṃ rathe/ rathasmiṃ nisinno hoti.
- 4. 跟智者商議之後,農夫們派遣了使者給國王。
 - → Kassakā paṇḍitena saddhiṃ/ saha mantetvā bhūpālassa/ bhūpālāya santikaṃ dūtaṃ pesesuṃ (/pahiṇiṃsu).
- 5. 小孩們從打開的門離開了。
 - → Dārakā vivaţamhā dvāramhā nikkhamiṃsu.
- 6. 下去水裡之後的女人們,洗了很多件衣服之後洗澡了。
 - → Udakamhi otaritvā vanitāyo vatthāni dhovitvā nahāyiṃsu.
- 7. 諸佛和他們的弟子們被諸天人和人們禮拜。
 - → Buddhā ca sāvakā ca devehi ca manussehi ca vanditā/ pūjitā honti.
- 8. 商人賣了被女人們縫的很多件衣服。
 - → Vāṇijo vanitāhi sibbitāni vatthāni/ dussāni vikkiņi.
- 9. 我沒拿了女孩從森林帶來的很多株花和很多個水果。

- → Ahaṃ vanamhā/ vanasmā kaññāya/ dārikāya āhaṭāni pupphāni ca phalāni ca na gaṇhiṃ.
- 10. 被狗追趕的女孩們很快地跑到了家(sīgham)。
 - → Sunakena/ Soņena anubandhitāyo kaññāyo sīgham geham dhāvimsu.
- 11. 老師看到女孩所作的惡行之後而勸告了她。
 - → Acariyo kaññāya/ dārikāya katam pāpakammam passitvā/ disvā tam ovadi.
- 12. 我們不點燃了被女人們準備的很多盞燈。
 - → Mayam vanitāhi patiyādite dīpe na jālayimha.
- 13. 你不要拖被農夫從山砍的很多分枝。
 - → Mā tvaṃ kassakena chinnāyo sākhāyo pabbatmhā/ pabbatasmā ākaḍḍha.
- 14. 沒得到那個已作的薪水之後,女人發怒。
 - → Vanitā assa kammassa vetanam alabhitvā kuddhā hoti.
- 15. (你)不要從坐在分枝上的男孩乞討很多個水果!
 - → Mā sākhāyam nisīdantamhā kumāramhā phalāni yāca.
- 16. 被婆羅門罵的女人,已坐在門(或坐在門之後)而哭。
 - → Brāhmaņena akkositā vanitā dvāre/ dvāramhi nisinnā/ nisīditvā rodati.
- 17. 被媽媽叫的女孩跑到了家去吃飯。
 - → Ammāya pakkositā kaññā/ dārikā bhattam bhuñjitum geham dhāvi.
- 18. 已試圖割很多蔓草的男人們,開始了拉很多分枝。
 - → Latāyo chinditum ussahitā narā/ purisā/ manussā sākhāyo ākaḍḍhitum ārabhimsu.
- 19. 正當地生活、耕作很多塊田的農夫,跟太太和孩子們一起經驗樂。

- → Dammena jīvanto kassako khette kasanto bhariyāya ca dārakehi ca sukhaṃ vindati.
- 20. 從天人界死後而出生在人界的天人們,正聽佛陀所開示的法而喜悅。
 - → Devalokamhā cavitvā manussalokasmim uppajjitvā devā/ surā Buddhena desitam dhammam sunantā pasīdanti.
- 21. 被沙門教導的小偷們變成了善人們。
 - → Samaṇena anusāsitā/ ovaditā corā sappurisā abhavum/ bhaviṃsu.
- 22. 沒有很多個果實在農夫所種植的很多棵樹上。
 - → Kassakena ropitesu rukkhesu phalāni na bhaviṃsu.
- 23. 被狗咬的女孩跑到了家後而哭了。
 - → Sunakena dasitā kaññā/ dārikā geham dhāvitvā rodi.
- 24. 大臣不為醫生所知。
 - → Vejjena amacco na ñāto hoti.
- 25. 已坐在樹下的女孩們玩弄了沙子。
 - → Rukkhamūle nisinnāyo kaññāyo/ dārikāyo vālukāya kīļiṃsu.

 (ins. 具格)
- 26. 兒子們!不要飲酒!
 - → Mā puttā suram pivatha. (/ Puttā, mā suram pivatha.)
- 27. 媽媽們防護小孩們離惡。
 - → Ammā/ Ammāyo dārake pāpā/ pāpasmā nivārenti.
- 28. 我給了被口渴折磨的狗水。
 - → Aham pipāsena pīļitassa kukkurassa/ sunakassa udakam adāsim/ adadim.
- 29. 看到正靠近來的獵人之後,我們在很多棵樹間躲藏了。

- → Agacchantaṃ/ Upasaṅkamantaṃ luddakaṃ disvā mayaṃ rukkhesu nilīyimha.
- 30. 我們因信仰而準備了很多佈施物之後,給了諸沙門。
 - → Mayaṃ saddhāya dānāni paṭiyādetvā samaṇānaṃ dadimha.